

Diplomová práce:

Řeč o Bohu ve spise *Contra Eunomium II* svatého Řehoře z Nyssy, 77+3 s.

Jméno a příjmení (student): Markéta Bendová.....

Vedoucí práce: PhDr. Josef Bartoň, Th.D. ....

Posudek školitele:

Candidata magisterii Markéta Bendová předkládá k obhajobě diplomovou práci z katolické teologie se zaměřením na patrologii, pro stanovení mezí tématu a jeho zpracování však průběžně vhodně využívala i poznatků z oborů, které studuje souběžně s teologií (filozofie a filologický obor bohemistika, obé na filozofické fakultě naší univerzity). Za hlavní cíl si vytkla prozkoumat a soustavně promyslet jeden úzký výsek myšlení Řehoře Nysského, problematiku teorie řeči rozvinuté na pozadí polemiky s ariánským myslitelem Eunomiem z Kyziku (a zachycené především v Řehořově knize *Contra Eunomium II*). Toto promyšlení je (pomineme-li *Úvod* a shrnující *Závěr*) systematicky rozvinuto v pěti rozsáhlejších kapitolách, z nichž první předestírá názory Eunomia z Kyziku (*1. Řeč o Bohu podle Eunomia z Kyziku – uvedení do historie sporu, rekonstrukce Eunomiových názorů na možnost řeči o Bohu*), druhá až čtvrtá pak se více soustředí na myšlení Řehořovo (*2. Lidská slova – otázky lidské řeči a pojmotvorby; 3. Nepojmenovatelnost podstaty poprvé: nutnost mnoha jmen – rozdíl mezi diastématickým a adiastrématickým bytím, nutnost plurality lidských výpovědí o Bohu; 4. Nepojmenovatelnost podstaty podruhé: co pojmenováváme – lidská pojmenování neoznačují Boží podstatu, nýbrž jeho působení; 5. Nepojmenovatelnost podstaty potřetí: proč pojmenováváme – osvětlení Řehořova pojetí role jmen v lidském hledání Boha*).

Z **metodického hlediska** chci podtrhnout skutečnost, že v předložené diplomové práci autorka vykazuje schopnost pracovat s prameny v originálním řeckém znění (jakkoli se samozřejmým ověřováním v existujících komentovaných překladech do moderních jazyků), přičemž leckdy jde o pasáže stylisticky a terminologicky nikterak prosté. Pozitivní je, že kolegyně Bendová se místy nebojí pouštět do vlastního „čtení“ a interpretace, aniž by ovšem lehkomyšlně přehlížela či bagatelizovala hlasy odborníků, kteří se problematiky „řeči o Bohu“ u Eunomia či Řehoře ve svých studiích dotkli. Její promyšlení je střízlivé a poctivé, je

založené na přiměřeně hlubokém ponoru do širších souvislostí (filozofických, teologických a dějinných), které mají co do činění se zaměřením práce. Oceňuji, že se soustředila na „to podstatné“, nedopouštějíc se téměř poklesků typických pro tento stupeň kvalifikačních prací (tj. zabíhání do dílčích podrobností či širokého představování skutečností pro zasvěcené obvykle známých). Snad by jen bylo na místě v úvodních pasážích (*Úvod*) přehledněji a uceleněji čtenáři představit pracovní metodu, kterou si autorka zvolila (zčásti je to provedeno v podkapitole *Členění práce* na s. 7, zatímco v podkapitole *Metodologie*, s. 7-8, jsou prezentovány jen prameny a způsob práce s nimi). Jinak je ovšem práce přehledná a smysluplně strukturovaná .

Co do **rozsahu**, spis mírně přesahuje (asi 96 „normostran“) minimální délku předepsanou pro magisterskou diplomovou práci (na KTF UK už tak dost značnou – 80 „normostran“). Kandidátka si každopádně zaslouhuje pochvalu za to, že díky své ukázněnosti (kterou průběžně prokazovala i při konzultacích od počátku fáze sepisování) dokázala rozsah udržet v parametrech doporučených školitelem a nenechala text rozběhnout do šíře, ač k tomu nepochybně téma na mnoha místech lákalo.

Korpus použitých pramenů a odborných publikací uvedených v **seznamu literatury** a charakter odkazů v textu práce ukazují na rozhled dostatečný pro úspěšné sepsání diplomové práce.

Pravopisná, gramatická, a redakční stránka práce je na vysoké úrovni (bez pochyby to souvisí s autorčinou bohemistickou kvalifikací).

Z hlediska **stylistiky** byla odvedena velmi dobrá práce. Na vyslovenou neobratnost nebo temnou formulaci jsem nenarazil, text je zcela plynulý a svěží, lze myslím dokonce prohlásit, že přes obsahovou náročnost některých pasáží se text přímo „dobře čte“ (ač se autorka žánrově neodklání od odborného diskursu).

Jako celek se spis kolegyně Bendové vyznačuje potřebnou svědomitostí, kritická práce s literaturou i samostatné úvahy založené na vlastní interpretaci prozrazují autorčino důkladné ponoření do tématu, formální zpracování je velmi dobré, mám za to, že vytčený úkol byl úspěšně splněn. Práce je osobitá, pro české prostředí přínosná.

Na základě výše řečeného **doporučuji** diplomovou práci Markéty Bendové k obhajobě a navrhuji jej hodnotit známkou **výborně**.

V Praze dne 23. 5. 2010

